

mini przewodnik

free

+ współrzędne gps

po!skaniezwykla
masa miejsc godnych uwagi

Trasa wycieczki: Militarne Mazury

czas trwania: 1 dzień, typ: samochodowa, liczba miejsc: 6, stopień trudności:
łatwa

wydrukuj i zabierz na wycieczkę!

Opis wycieczki

Na terenie Mazur jest wiele śladów historii i to nie tylko tej XX wiekowej. Dlatego postanowiłem zacząć wycieczkę od Twierdzy Boyen w Giżycku. Ta fortyfikacja zbudowana w XIX wieku spełniała ważną rolę wśród umocnień Niemieckich również podczas II wojny światowej. Następnie udajemy się w kierunku Kętrzyna, gdzie po drodze możemy zwiedzić schron w Martianach.

Największą atrakcją regionu i najbardziej znaną jest Wilczy Szaniec w Gierłocy. Można tam spędzić sporo czasu zwiedzając dawna kwaterę Hitlera oraz miejsce gdzie doszło do zamachu na niego. Kolejnym etapem wycieczki są Mamerki, gdzie pozostały bunkry Dowództwa Wojsk Lądowych podczas II wojny światowej. Równie tajemnicze budowle pozostały w rejonie Leśniewa. Znajduje się tam jedna z kilku śluz na Kanale Mazurskim. Po tej atrakcji przejeżdżamy przez Węgorzewo i jedziemy w kierunku Giżycka. Po drodze w Pozezdrzu mamy jeszcze jedną atrakcję Himmlerowskie schrony - mało z tego zostało, ale też warto.

Po takim dniu lekcji historii kończymy wycieczkę.

Program wycieczki

Giżycko Twierdza Boyen

Wzniesioną na zachód od miasta w latach 1843-1855 twierdzę nazwano na cześć pruskiego ministra wojny Hermana von Boyen, inicjatora jej budowy. To jedno z najlepiej zachowanych w Polsce XIX-wiecznych dzieł fortyfikacyjnych. Nieregularny zarys twierdzy tworzy sześć bastionów: Ludwig, Leopold, Hermann, Schwert (Miecz), Recht (Prawo) i Licht (Światło). Do wnętrza prowadzą cztery bramy: Giżycka, Kętrzyńska, Prochowa i Wodna. Dookoła twierdzy wznosi się wysoki wał z murem Carnota (mur ze strzelnicami karabinowymi) oraz fosą.

Obiekt był systematycznie rozbudowywany. W 1939 r. twierdza stanowiła najważniejszy element umocnień rozmieszczonych na powierzchni 110 km, liczących ponad dwieście schronów bojowych. Latem 1914 i w lutym 1915 r. twierdzę bez powodzenia szturmowali Rosjanie. Zimą 1945 r. zajęli ją bez walki. Obiekt można zwiedzać, ciekawy jest zwłaszcza spacer po fortecznych zaułkach. W budynku koszarowym mieści się Muzeum Twierdzy Boyen. Wejście na teren twierdzy prowadzi przez Bramę Giżycką.

54°01'57"N 21°44'54"E | na mapie:A

Martiany Prywatny schron bojowy

Świetnie zachowany schron bojowy pochodzący z 1939 r. stoi na podwórku jednego z gospodarstw w Martianach.

Całkiem świeżo wyglądają niemieckie napisy na wewnętrznych ścianach. Właściciele udostępniłi obiekt zwiedzającym. Jeszcze w latach 60. ubiegłego wieku schron był obudowany drewnianą stodołą, stanowiącą nietypowy sposób maskowania.

54°01'45"N 21°31'10"E | na mapie:B

Gierłoż Wilczy Szaniec – kwatera główna Adolfa Hitlera

W krainie betonowych tajemnic

Prusy Wschodnie - skrajnie peryferyjna prowincja przedwojennych Niemiec - nabrały od 1940 r. wyjątkowego znaczenia. Stratedzy III Rzeszy postanowili umieścić w krainie jezior, bagien i rozległych lasów główne wojenne kwatery najważniejszych urzędów i dowództw. W krótkim czasie powstało kilka kompleksów, na które składały się pilnie strzeżone budowle z potężnymi schronami. Żadna z kwater nie miała charakteru umocnień bojowych. Były to wyłącznie centra dowodzenia, wyposażone w nowoczesne środki łączności. Poza Wilczym Szańcem Hitlera powstały w okolicy kwatery: Dowództwa Wojsk Lądowych (Mamerki), szefa Kancelarii Rzeszy SS-obergruppenführera Hansa Lammersa (Radzieje) oraz dowódcy SS i Policji reichsführera Heinricha Himmlera (Pozezdrze). W sztyrnorckim pałacu urzędował minister spraw zagranicznych Joachim von Ribbentrop, a nieco dalej od führera, w Puszczy Rominckiej znajdowały się siedziby Dowództwa Wojsk Lotniczych (Gołdap) i marszałka Hermana Göringa (Rominty, obecnie w Obwodzie Kaliningradzkim).

Najsłynniejsza z mazurskich kwater wojennych służyła Adolfowi Hitlerowi oraz najważniejszym osobistościom III Rzeszy. Zespół kilkudziesięciu budynków rozmieszczonych w trzech strefach powstał w latach 1940-1944.

Najpotężniejsze schrony miały niewyobrażalnie grube ściany i stropy z żelbetu. Składały się właściwie ze stosunkowo niewielkiego schronu wewnętrznego otulonego żelbetowym płaszczem, ze stropem grubości co najmniej

4,5 m. Pomiędzy tymi dwoma elementami konstrukcji schronu znajdowała się 0,5-metrowa warstwa skalnego tłucznia (miała przyjąć na siebie i wytłumić energię wybuchu bomb lotniczych). Gigantyczne betonowe pudła bez okien miały stropy o łącznej grubości przekraczającej 7m!

Od 24 czerwca 1941 r. do 20 listopada 1944 r. Adolf Hitler przebywał w Wilczym Szańcu w sumie ponad 800 dni. Wziąwszy pod uwagę autokratyczny sposób sprawowania władzy przez notabli III Rzeszy, z Hitlerem na czele, w tych dniach można było uznać Gierłoż za stolicę nie tylko Niemiec, ale całej okupowanej Europy. To tutaj w baraku narad, po którym pozostały jedynie gruzy, pułkownik Claus Schenk von Stauffenberg 20 lipca 1944 r. dokonał nieudanej próby zamachu na Hitlera. 20 listopada 1944 r. opuścił ostatecznie kwaterę. 2 miesiące później, 24 stycznia 1945 r. niemieccy saperzy zużywając setki ton materiałów wybuchowych wysadzili wszystkie schrony i budynki. W kilkadziesiąt godzin potem na teren Wilczego Szańca wkroczyli Sowieci. Swobodne poruszanie się po całym terenie byłej kwatery bardzo ograniczały pola minowe. Ostatnie miny usunięto w 1955 r.

Wilczy Szaniec stanowi niepowtarzalną atrakcję turystyczną i jest "żelaznym" punktem zwiedzania dla wszystkich, którzy przyjeżdżają na Mazury. Ruch turystyczny na terenie byłej kwatery Hitlera jest zorganizowany. Wstęp należy opłacić, można też skorzystać z usług przewodnika. Wśród ruin wytyczono trzy trasy turystyczne. Obiekt jest dostępny przez cały rok.

Wilczy Szaniec
tel. 089 752 44 29
www.wolfsschanze.home.pl

54°04'46"N 21°29'39"E | na mapie:C

Mamerki

Zespół obiektów byłej niemieckiej głównej kwatery Naczelnego Dowództwa Wojsk Lądowych

Miasteczko bunkrów

W lesie, na południe od wsi Przysań, znajduje się zespół obiektów byłej niemieckiej głównej kwatery Naczelnego Dowództwa Wojsk Lądowych. Miejsce nosi nazwę Mamerki. W latach 1940-1944 zbudowano tu ponad 200 obiektów służących różnym oddziałom i służbom sztabu. Część z nich stanowiły nieistniejące dzisiaj budynki drewniane. W dobrym stanie przetrwało 30 schronów betonowych o charakterystycznych chropawych ścianach, pokrytych tynkiem z moczonej w betonie morskiej trawy.

W szczytowym okresie w Mamerkach pracowało około 1500 osób, w tym kilkudziesięciu generałów. Obiekt kwatery, która nie została zniszczona przez Niemców podczas odwrotu w 1945 r., występują w trzech strefach: I - Quelle (Źródło), II - Fritz (Fryderyk) i III - Brigitten Stadt (Miasto Brygidy). Położone w lesie miasteczko bunkrów można zwiedzać o każdej porze roku. Wytyczono trzy trasy zwiedzania, zapoznające z każdą strefą dawnej kwatery. Najciekawiej prezentuje się trasa przebiegająca przez strefę Quelle. Warto tu przyjechać w okresie od 1 maja do 30 października, gdy zwiedzanie jest wprawdzie płatne, ale udostępnione są miejsca zamknięte poza wyznaczonym sezonem. Można wówczas zajrzeć do wnętrza schronu-giganta, obiektu podobnego do największych budowli Wilczego Szańca. Ściany tego bunkra w bunkrze mają grubość 7 m! Współcześnie zbudowane wygodne drewniane schody prowadzą na dach schronu, na którym wzniesiono wieżę widokową. Z wysokości 15 m rozciągają się wspaniałe widoki na pobliskie jezioro Mamry.

54°12'02"N 21°38'42"E | na mapie:D

Leśniewo

Tajemniczy kanał

Budowę Kanału Mazurskiego, mającego połączyć Wielkie Jeziora Mazurskie z Pregolą i Bałtykiem, rozpoczęto w 1911 r. Prace przerwane przez I wojnę światową kontynuowano po roku 1934. Kanału nie ukończono, wstrzymując jego budowę w 1940 r. Na terenie Polski znajduje się pięć śluz

kanalu, ale tylko jedna ukończona. To obiekt znajdujący się w pobliżu wsi Guja .

Posmak przygody ma wyprawa do śluzy w Leśniewie Górnym. Od mostu na drodze nr 650, w pobliżu Leśniewa, należy udać się na południowy wschód. Po przejściu ok. 1 km od prywatnego parkingu dotrzemy do celu. Budowę śluzy Leśniewo Górne wstrzymano, nie osiągając nawet w połowie stanu zaawansowania prac. Mimo to przedstawia się niezmiernie okazale. Można ją dokładnie obejrzeć, pamiętając o zachowaniu ostrożności. Jej teren nie został zabezpieczony, a nie brakuje tu miejsc niebezpiecznych.

Otwarta komora śluzy jest wypełniona wodą. Całą żelbetową konstrukcję można suchą nogą obejść dookoła. Do górnej części śluzy nie zdążono doprowadzić koryta kanału. Na wysokości na kilkanaście metrów betonowej ścianie widnieje ślad po godle III Rzeszy. To bardzo rzadki przypadek zachowania w Polsce zniechwalonego i wyklętego symbolu. Ocalał dlatego, że faktycznie stanowił tylko wnękę, w której zamierzano obsadzić godło prawdziwe. Wysoka ściana jest celem "taternickich" wspinaczek. Tylko z użyciem lin można dostać się na szczyt śluzy, a o tym, że bywa "zdobywany", świadczą całkiem świeże graffiti na ścianie. Nie zachęcamy do naśladowstwa - zbyt duże ryzyko, a i szacunek historycznemu obiektowi też się należy.

300 m w dół kanału znajduje się druga śluza - Leśniewo Dolne, znacznie mniej ciekawa. To zaledwie betonowe fundamenty stojące w mokrym, niedostępnym miejscu.

Warto natomiast polecić słynną w całej okolicy smażalnię "U Rybaka". Znajduje się przy drodze nr 650, w pobliżu śluz, i oferuje świetnie przyrządzone świeże ryby z mazurskich jezior.

54°12'46"N 21°35'17"E | na mapie:E

Pozezdrze Himmlerowski "Hochwald"

W lesie, około 1 km na północny zachód od wsi, znajdują się ruiny kwatery dowódcy SS i policji reichsführera Heinricha Himmlera, noszącej kryptonim "Hochwald". Wszystkie obiekty zostały zniszczone przez wycofujących się Niemców w styczniu 1945 r. Najlepiej zachował się schron Himmlera, o podwójnych ścianach i stropie.

54°08'59"N 21°51'14"E | na mapie:F

Zdjęcia dodane przez (w kolejności): fot. arch. CPiT w Giżycku, encore55, fot. arch. UM Kętrzyn, wegfar, fot. W. Wieczorek,

Trasa dodana przez: becejlo

Przewodnik wygenerowany w serwisie www.polskaniezwykla.pl. Wszystkie prawa zastrzeżone. Żadna część ani całość Mini przewodnika nie może być reprodukowana ani przetwarzana w sposób elektroniczny, mechaniczny, fotograficzny i inny; nie może być użyta do innej publikacji oraz przechowywana w jakiegokolwiek bazie danych bez pisemnej zgody Administratora serwisu. Copyright © 2007 Polska Niezwykła

Wygenerowano:
niedziela 25 sierpnia 2024 02:23:47

